

אינו למדור. ושש הכל בסוד של שש. ועל זה כתוב בראשית. שש דרגות למעלה ושש דרגות למטה, והכל סוד אחד

בא ראה, בראשית. רבי יהודה אמר, שני בתים היו, בית ראשון ובית שני. זה עליון וזה תחתון. שני ההי"ן הם. זה עליון וזה תחתון, וכלם אחד. ב' העליון פותח שערם לכל צד. שפך הוא - שכולל זה בזה. ראשית. אז הוא ראשית להכנס בחשבון הבגין.

רבי יצחק אמר רבי אלעזר, בראשית זה פללות הדמות (של הדמות) שפל הדמיות פלילות בו. זהו סוד הכתוב (יחזקאל א) הוא מראה דמות פבור ה'. מראה שנראים בו ששה אחרים. וזהו בראשית בראשית.

בא ראה, כשנכנסים במראה הזה ששה גונים, היא מתקינה עצמה לגלותם ולפעל בהם אמנות העולם. ואם תאמר שהאמנות הזו של העולם היא מדרגה זו - כתוב בראשית. שבת של הששה הוא שעושים אמנות בזה.

רבי יוסי פתח, (שם ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים (נראו בארץ) - זהו סוד של שש דרגות ועליה והיא שביעית. ואלו הם שש דרגות: דרגת אברהם, דרגת יצחק ודרגת יעקב, וכו' ובע"ז ויו"ס. קלן נראות בארץ, שכתוב נראו בארץ. בארץ - זוהי קרית קדושה של ארץ ישראל. נראו בארץ - משום שאותן דמיות להגלות בדרגה הזו. עת הזמיר הגיע - שהרי אז משבח וחוזר, כמו שנאמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידם. ולכן נקרא מזמור, כמו ששנינו שכתוב מזמור לדוד, ששרתה עליו שכינה בראש. וזהו עת הזמיר הגיע. רבי

ושביעאה לאו איהו למדורא. ושית פלא ברזא דשית. ועל דא כתיב בראשית. שית דרגין לעילא שית דרגין לתתא וכלא רזא חדא.

תא חזי, בראשית. רבי יהודה אמר תרין בתין הוו, בית ראשון ובית שני. דא עלאה ודא תתאה. תרין ההי"ן אנון, דא עלאה ודא תתאה וכלהו חד. ב' עלאה פתחא תרעין לכל סטרא. דהכי הוא דכליל דא בדא. ראשית. פדין הוא ראשית לאעלא בחושבנא דבנינא.

רבי יצחק אמר רבי אלעזר בראשית דא כללא דיוקנא (ר"א דריוקנא) דכל דיוקנין פלילין ביה. דא רזא דכתיב, (יחזקאל א) הוא מראה דמות פבור י', חזיו דאתחזון ביה שית אחרנין. ודא הוא בראשית בראשית. תא חזי, פד עלאין בהאי חזיו שית גוונין, היא אתקינת גרמא לאחזאה לון ולמפעל בהו אומנותא דעלמא. ואי תימא דהאי אומנותא דעלמא מדרגא דא הוא. כתיב בראשית. שבחא דשית איהו דעבדי אומנותא בהאי.

רבי יוסי פתח (שיר השירים ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים (נראו בארץ) דא הוא רזא דשית דרגין (גליון הרשב"ב: עלה ואיהו שביעאה. ואלון אנון שית דרגין דנא דאברהם ודרנא דיעקב וכו' ובע"ז ויו"ס"ף בלהו אתחזו בארעא דכתיב נראו בארץ. בארץ דא היא קרית קדושה דארץ ישראל). נראו בארץ, בגין דאנון דיוקנין לאתחזאה בהאי דרגא. עת הזמיר הגיע, דהא כדין משבח ומתהדר כמה דאת אמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום.

ובגין כף אקרי מזמור כמה דתנינן דכתיב מזמור לדוד דשארית עליה

חייא אָמר, שְׁהָרִי אַז הַגִּיעַ זְמַן לְשַׁבַּח.

רבי אבא אָמר, עולם העליון נסתר וכל דבריו נסתרים, משום שעומד בסוד עליון יום של כל הימים (היום של כל הרימים). וכשברא והוציא, הוציא את הששה האלו. ובגלל שהוא נסתר, שכל דבריו נסתרים, אָמר בראשית, ברא ששה ימים עליונים. ולא אָמר מי ברא אותם, משום שהוא עולם עליון נסתר.

ואחר כך גלה ואָמר [להם] המעשה התחתון, ואָמר מי ברא אותו, משום שהוא עולם שעומד בהתגלות. ואָמר, ברא אלהים את השמים ואת הארץ, ולא כתוב ברא נסתר [כדרך נסתר] ברא את השמים, משום שהוא עולם בהתגלות. ואָמר ברא אלהים, אלהים ודאי שם בהתגלות. הראשון בנסתר שהוא עליון. התחתון בהתגלות. להיות תמיד מעשה הקדוש ברוף הוא נסתר ונגלה. וסוד של השם הקדוש כִּף הוא נסתר ונגלה. את השמים - לרבות שמים תחתונים למטה. ואת הארץ - להכליל ארץ שלמטה ולרבות כל מעשיה כמו שלמעלה.

והארץ היתה תהו ובהו, כמו שאמרנו. והארץ - זו ארץ העליונה שאין לה אור משל עצמה. היתה - בהתחלה כבר היתה פראוי, ועכשו תהו ובהו וחשך. היתה דוקא. אחר כך הקטינה את עצמה והקטינה את אורה. תהו ובהו וחשך ורוח - ארבעה יסודות העולם שנתקנו בה.

דבר אחר ואת הארץ - כפי שאמרנו, לרבות ארץ שלמטה שהיא נעשתה בכמה מדורים [אורות] הכל כמו שלמעלה. וזהו

שְׁכִינְתָא בְּרִישָׁא. וְדָא הוּא עֵת הַזְמִיר הַגִּיעַ. רַבִּי חַיִּיא אָמַר דְּהָא כְּדִין מְטָא זְמַנָּא לְשַׁבְּחָא.

רבי אבא אָמר עֲלָמָא עֲלָאָה סְתִימָא וְכָל מְלוֹי סְתִימִין. בְּגִין דְּקִיַּימָא בְּרָזָא עֲלָאָה יוֹמָא דְכָל יוֹמִין (יומא דכל רומיו). וְכַד בְּרָא וְאַפִּיק, אַפִּיק אֵלִין שְׁתִּית. וּבְגִין דְּאִיהוּ סְתִימָא דְכָל מְלוֹי סְתִימִין, אָמַר בְּרָאשִׁית בְּרָא שְׁתִּית יוֹמִין עֲלָאִין. וְלֹא אָמַר מָאן בְּרָא לְהוֹן. בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא עֲלָאָה סְתִימָא.

וּלְבַתֵּר גְּלִי וְאָמַר (לו) עֲבִידְתָּא תַּתָּאָה. וְאָמַר מָאן בְּרָא לִיה, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּקִיַּימָא בְּאַתְגְּלִיָּא. וְאָמַר בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. וְלֹא כְּתִיב בְּרָא סְתִימָא (ר"א בארץ סתים) בְּרָא אֵת הַשָּׁמַיִם. בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלָמָא בְּאַתְגְּלִיָּא וְאָמַר בְּרָא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים וְדָאִי שְׁמָא בְּאַתְגְּלִיָּא. קַדְמָאָה בְּסְתִימָא דְּאִיהוּ עֲלָאָה. תַּתָּאָה בְּאַתְגְּלִיָּא. לְמַהוּי תְּדִיר עוֹבְדָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְתִימָא וְגִלְיָא. וְרָזָא דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא הִכִּי הוּא סְתִימָא וְגִלְיָא. אֵת הַשָּׁמַיִם לְאַסְגָּאָה שְׁמַיִם תַּתָּאִי לְתַתָּא. וְאֵת הָאָרֶץ לְאַכְלָלָא אָרֶץ דְּלַתַּתָּא. וְלְאַסְגָּאָה (ל) כָּל עוֹבְדָהָא פְּגוּוֹנָא דְּלַעִילָא:

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְהוּ וּבְהוּ וּכְדָאֲמַרְוּ. וְהָאָרֶץ דָּא אָרֶץ עֲלָאָה דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְגַרְמָה. הָיְתָה. בְּקַדְמִיתָא כְּבַר הוּת פְּדָקָא יָאוּת. וְהַשְׁתָּא תְהוּ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ. הָיְתָה דִּיַּיקָא. לְבַתֵּר אֲזַעֲרִית גְּרַמָּה וְאַזְעִירִית נְהוּרָא. תְהוּ וּבְהוּ וְחֹשֶׁךְ וְרוּחַ אַרְבַּע יְסוּדֵי עֲלָמָא דְּאַשְׁתְּכָלְלוּ בָהּ.

דבר אחר ואת הארץ פדקאמרן לאסגאָה ארעא דלתתא דאיהי אתעבידת בכמה מדורין (נהורין) פלא פגוונא עלאה. ודא הוא